

Helhetlig plan for arbeid med et trygt og godt skolemiljø ved Porsholen skole

Planen omhandler delpliktene i kapittel 12 og inneholder støtteark og veiledere til skolens arbeid. Alle støtteark har lesetilgang. For å bruke dem må hver enkelt ta en kopi. Utfylte støtteark lagres på de aktuelle trinnenenes disk for sensitiv informasjon.

Denne planen er en kvalitetssikring for at man følger lovverket knyttet til §12-4.

Grunnlaget - Opplæringsloven kapittel 12	2
1. Følge med	3
a) Å følge med gjennom observasjon	3
b) Å følge med gjennom samtale	4
c) Å følge med gjennom kartlegging	4
2. Gripe inn	5
3. Melde fra	5
4. Undersøke	5
a) Å undersøke gjennom samtaler	6
b) Å undersøke gjennom kartlegging	6
c) Å undersøke gjennom observasjon	6
5. Tiltak - Aktivitetsplan steg for steg	7
6.0 For å sikre kontinuitet i tiltak og for å forebygge og avdekke krenkende atferd settes faste tiltak på skolen inn i et årshjul.	8

Grunnlaget - Opplæringsloven kapittel 12

§ 12-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

§ 12-3. Nulltoleranse og førebyggjande arbeid

Skolen skal ikkje godta krenkjande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg for at alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø.

§ 12-4. Plikt til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt)

Alle som arbeider på skolen, skal **følgje med** på korleis elevane har det, og om mogleg **gripe inn** dersom nokon krenkjer ein elev.

Alle som arbeider på skolen, skal **melde frå** til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast **undersøkje** saka og rette opp situasjonen med **eigna tiltak**. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Skolen skal lage ein skriftleg plan for tiltaka i ei sak. I planen skal det stå

- a. kva problem tiltaka skal løyse
- b. kva tiltak skolen har planlagt
- c. når tiltaka skal gjennomførast
- d. kven som skal gjennomføre tiltaka
- e. når tiltaka skal evaluerast

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til andre ledd, i den forma og det omfanget som er nødvendig.

§ 12-5. Skjerpa plikt til å melde frå dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, krenkjer ein elev, skal vedkommande straks melde frå til rektor. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen, med mindre meldinga er openbert grunnlaus.

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein i leiinga ved skolen krenkjer ein elev, skal vedkommande melde frå til kommunen eller fylkeskommunen direkte. (Lovdata.no)

1. Følge med

- *Å følge med handler om det forebyggende perspektivet. For å kunne følge godt med må alle ha kompetanse på, og felles forståelse for, hva krenkelser er.*
- *Med krenkende atferd mener vi at en eller flere elever sier/gjør vonde eller ubehagelige ting mot en annen elev gjentatte ganger, i en situasjon der den som blir utsatt har vanskelig for å forsvare seg.*
- På Porsholen skole er “trygt og godt skolemiljø” fast punkt på lagmøter, trinnmøter, ressursgruppemøter og samarbeid på trinn.
- Alle ansatte må ha kompetanse på hvem de særskilt sårbare elevene er og man skal følge særlig godt med på disse elevene.
- Vi har rutiner for fortløpende kartlegging av hvem de særskilt sårbare elevene er. Vi har egne månedlige møter hvor vi drøfter disse elevene i ressursgruppa.
- Vi har oversikt over hvilke områder på skolen elevene opplever som utrygge og følger ekstra godt med på disse.
- Vi er bevisst blindsoner, overganger, voksne sin rolle og klasseledelse. Vi tar ansvar og går aldri forbi situasjoner. Vi er aktive og årvåkne.
- På Porsholen skole gir vi foresatte god informasjon om skolen sine rutiner og elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. Dette gjør vi blant annet på foreldremøter hver høst.

a) Å følge med gjennom observasjon

Observasjon på ulike nivå: - individ (endringer i atferd) - gruppe (endringer i dynamikk) - system (endringer i skolemiljø)	Ulike former for observasjon - Kontinuerlig usystematisk observasjon. - Systematisk, målrettet/spisset observasjon når vi mistenker at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. - Kontinuerlig observasjon av helheten: Det vil si alle forhold i skolen som elevene inngår i/påvirkes av.
---	---

b) Å følge med gjennom samtale

Samtaler - uformelle - formelle	Ulike former for samtaler - Samtaler i løpet av dagen; systematiske og usystematiske samtaler, særskilt med sårbare elever. - Loggførte samtaler der det er mistanket om utrygt skolemiljø - På Porsholen skole har alle elever rett på to samtaler med kontaktlærer i løpet av skoleåret. Støttmateriell: mal sjekkliste for sa...
--	---

c) Å følge med gjennom kartlegging

Kartlegging: - Klassesetrvsel, "følge med" Veileder Klassesetrvsel - Elevsamtale - å føre logg	Ulike former for kartlegging: - Klassesetrvsel er et verktøy for å få kunnskap om trivsel, gruppedynamikk og læringsmiljøet i klassen. Porsholen skole har rutiner for gjennomføring og oppfølging av resultater fra Klassesetrvsel. - På Porsholen skole er det samtale mellom elev og kontaktlærer 2 ganger i året, hvor et trygt og godt skolemiljø er et av temaene. - For systematisk innhenting av informasjon når det er mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen
---	--

2. Gripe inn

På Porsholen skole har alle ansatte god kompetanse på **hva** nulltoleranse og hva krenkelser er. Vi har en felles forståelse for hvordan og **når** en skal gripe inn.

Stoppe pågående krenkelser umiddelbart - verbal - fysisk - utestengning, blikking - digital	- På Porsholen skole skal alle ansatte føle seg trygge på hvordan atferd som utfordrer kan forebygges og håndteres, lovlig, trygt og med respekt. - På Porsholen skole har vi FOMA kurs annethvert år. Sist gang var i august 2025.
Alle ansatte må gripe inn (jfr. nulltoleranse)	- På Porsholen skole har alle ansatte god kompetanse om plikten til å gripe inn.

3. Melde fra

Alle ansatte skal melde fra til rektor når de har en mistanke, uro eller bekymring om elev (er).
Rektor skal melde fra til skolesjef i alvorlige tilfeller. Dette gjelder også for saker som faller inn under [§12-5](#).
Med rektor menes her en person i ledelsen.

- Plikten til å melde fra kan være skriftlig eller muntlig. - Det er lav terskel for å melde, også kun ved mistanke. - Foresatte og andre har mulighet for å melde fra digitalt på skoles hjemmeside	- Porsholen skole har gode systemer og interne rutiner for å melde fra og sikre at ledelsen har oversikt.
--	---

4. Undersøke

Undersøke:

Våre rutiner for å undersøke mistanke om at elever ikke har det trygt og godt på skolen tar utgangspunkt i:

- elevens opplevelse
- forhold i omgivelsene
- fakta om situasjonen
- I alle saker der barnet går på SFO, samarbeider ansatte i SFO og skole tett om å undersøke og følge opp saken.
- Grunnlag for dokumentasjonsplikten vedrørende *elevens navn*

a) Å undersøke gjennom samtaler

Dialog og undersøkelse med elev: Samtale med elev når man skal un... Undersøkende dialog med foresatte: Samtale med foresatte i forhold til tr...	- Den viktigste informasjonskilden når man skal undersøke er elevene selv, jmf. § 10 - 2.
---	---

b) Å undersøke gjennom kartlegging

Klassetrivsel - Klassetrivsel.no, bruk "spørsmålpakken" "<i>avdekke og undersøke</i>". - Pakken "<i>avdekke og undersøke</i>" er en ikke-anonym kartlegging og skal kun gjennomføres når man har konkret mistanke. - Veileder Klassetrivsel	- Spørsmålpakken "<i>avdekke og undersøke</i>" i Klassetrivsel er et verktøy for å kartlegge om det foregår krenkelser, eller om det er et utrygt skolemiljø.
---	---

c) Å undersøke gjennom observasjon

Ulike former for observasjon vi benytter på Porsholen skole.	- Spisset observasjon. Hva er det vi ser etter? Observasjoner i trygt og godt...
---	---

	- Forslag til observasjonsskjema: ☰ Støtteark til observasjon, sa...
--	---

5. Tiltak - Aktivitetsplan steg for steg

Dersom vi konkluderer med at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skriver vi en aktivitetsplan. Der sammenstiller og analyserer vi først de opplysningene som er hentet inn, før vi utarbeider tiltak.

Å sette inn tiltak i en aktivitetsplan:

- Det er viktig at tiltak settes inn på bakgrunn av en grundig undersøkelse.
 - Bruk tid på innhenting av informasjon og analyse av informasjon før tiltak vurderes.
 - Bruk gjerne pedagogisk analyse
 - ☰ Pedagogisk analyse
 - Husk elevens stemme
- **Tiltakene må være konkrete og faktiske.**
 - ☰ Mal grunnlag for dokumentasjonsplikten
 - ☰ **Mal- Sandnes aktivitetsplan, 2024**

Individnivå - hva - hvorfor - hvordan - hvem - når	På Porsholen skole tar tiltak på individnivå utgangspunkt i forståelsen av Traumebevisst omsorg: - trygghet - reguleringsstøtte - relasjon - Når elever strever må vi samarbeide med elevene for å finne frem til tiltak som treffer, jf§10-2 om eleven sin rett til medvirkning. Metoden "Problemløsning gjennom samarbeid" ivaretar alle grunnpilarene i traumebevisst omsorg. ☰ Veileder til metoden: Problemløsning gjennom sa... - Trygghet kan sikres gjennom faste samtaler med en trygg voksen som har en god relasjon til eleven. - Reguleringsstøtte kan sikres gjennom en handlingsplan for hvordan man kan legge til rette for mestring i skolehverdagen. ☰ MAL - Handlingsplan for mestring - Relasjon kan sikres gjennom egne tiltak for eleven hvor det bygges relasjoner med andre elever, og lærer hvis
---	--

	det er nødvendig.
Gruppenivå - hva - hvorfor - hvordan - hvem - når	- På Porsholen skole har vi rutiner for å sette fokus på fellesskapet "Vi følelsen". Disse rutinene er innarbeidet i timeplanen og årshjulet.
Systemnivå - hva - hvorfor - hvordan - hvem - når	- Gjennom bruk av lekepatruljen skaper vi et tilbud i frimuttene for alle elevene, med trygge rammer. - Porsholen skole har fokus på fellesskapende didaktikk og har jevnlig kompetanseheving i aktuelle tema. - Vi har fagmøter hver uke med gjennomgang av sårbare elever - Vi har trinnmøter en gang i måneden med §12 som fast sak
Evaluering og justering jevnlig - det må lages en ny aktivitetsplan når tiltak justeres	

6.0 For å sikre kontinuitet i tiltak og for å forebygge og avdekke krenkende atferd settes faste tiltak på skolen inn i et årshjul.

NÅR	HVA	ANSVARLIG
August	Retten til Trygt og Godt skolemiljø (§12) gjennomgås i hele personalet, fast ved skolestart.	Ledelsen/alle ansatte
	Plan for Trygt og Godt skolemiljø tas opp til revisjon i personalet, elevrådet og SU hvert år.	Ledelsen
	Planen publiserer på skolens hjemmeside	Ledelsen
	Storsamling ved skolestart med trygt og godt skolemiljø som tema	Ledelsen

	§12, aktivitetsplikten og retten til å melde til Statsforvaltaren er tema på alle foreldremøter.	Ledelsen/kontaktlærerne
	Lærerne går gjennom planen og § 12 med elevene, ved oppstart hver høst.	Kontaktlærerne
	Alle voksne er ute i skolegården og tar imot elevene 1.skoledag	Alle ansatte på skolen
	Vi praktiserer god oppstart på alle trinn med fokus på utvikling av VI følelse.	
	Fadderne på 5.trinn møter sine fadderbarn i løpet av den første skoleuken.	Kontaktlærere
	Skolens og kommunens felles ordensregler blir gjennomgått i løpet av første skoleuke.	Kontaktlærere
	Ordensreglene legges ut på skolens hjemmeside og i håndboka.	Ledelsen
	Hvert trinn lager trinnregler i løpet av første skoleuke.	Kontaktlærere
	Sosiallærer/helsesykepleier/avd.leder presenterer seg på alle trinn	Sosiallærer, helsesykepleier, avdelingsleder
	Det lages halvårsplaner der klassemøter er regnet med.	Lærerne på trinnet
	Kontaktlærere/trinnkontakter planlegger sosiale aktiviteter for halvåret	Kontaktlærere/trinnkontakter
	Elevrådsarbeid	Elevrådsleder
	Lekepatrulje	miljøterapeut/elevråd

September	På første foreldremøtet blir plan for trygt og godt skolemiljø tatt opp som et av temaene	Ledelsen ved skolen
	Barnevakten på besøk på foreldremøte på 3. trinn	
	Klassetur/trinntur (aug/sept) i nærmiljøet. Gruppevis. Sammen med fadderne.(kostnadsfritt). Bygge vi-følelse.	De voksne på trinnet
	Zippys venner eller Link til Livet starter opp på alle trinn. Lekestart på skolen	Kontaktlærer
	Vennegrupper starter opp på første trinn.	
	Friidrettens dag/aktivitetsdag Gym på tvers	Samlingsstyrer i kroppsøving/ Kroppsøvingslærere
Oktober	Klassetrivsel på alle trinn	Kontaktlærere
	Elevsamtale, der trygt og godt skolemiljø er et av temaene.	Kontaktlærere
November	Elevundersøkelsen på 7. trinn	Ledelsen Kontaktlærere
	Kantine	Elevrådet
Desember	Skolens solidaritetsaksjon. Omvendt julekalender fra Hei - Verden	Kontaktlærere
	Storsamling siste skoledag	Ledelsen
	Adventsamlinger	Trinnene
Januar	Kontaktlærere/trinnkontakter planlegger miljøaktiviteter for våren	Trinnkontakter
	Lage halvårsplaner med innlagte klasse møter (alle)	Kontaktlærere
Februar	Stjerner i sikte (for hele skolen)	Elevrådet
	Klassetrivsel.no Elevsamtale der trygt og godt skolemiljø er tema.	Kontaktlærere

Mars	Utviklingssamtaler der trygt og godt skolemiljø er tema.	Kontaktlærere
April		
Mai	Leirskole 6.trinn Tinstafetten (6. + 7.trinn)	De voksne på trinnet Kroppsøvingslærere
Juni	Hei-verden sommermarked Besøksdag for nye førsteklasinger	Komite + alle trinn Kontaktlærere
	4. trinn får opplæring i fadderrollen og forbereder det første møtet på besøksdagen. Skoletur.	Kontaktlærere på 4.+1.trinn
		Turkomite
	Avslutning for 7.trinn	Elever/foreldre/lærere
Hele året		
	Storsamlinger Klassemøter Følelsesskolen (Link til livet, Zippys venner, NRK)	Ulike trinn Kontaktlærere

Planen er basert på [Helhetlig plan for arbeid med et trygt og godt skolemiljø](#), utviklet av Senter for trygt og godt læringsmiljø i samarbeid med skolesjefen.